

چرا نیروهای نیابتی ایران از شواهد می‌هراسند

به قلم مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

۱۵ آوریل ۲۰۲۱

همچنین دست‌یافتنی به

(English (/policy-analysis/why-irans-proxies-fear-evidence
العربية (/policy-analysis/lmadha-ykhshy-wkla-ayran-aladlt/))

Also published in Crisis Response Council

درباره نویسنده

مایکل نایتز (/fa/experts/maykl-naytz-0/)

مایکل نایتز یکی از همکاران ارشد انستیتو واشنگتن و متخصص امور نظامی و امنیتی عراق، ایران، یمن و کشورهای عربی خلیج است.

دکتر نایتز بارها عراق، یمن و کشورهای خلیج فارس سفر کرده و به طور منظم در خصوص سیاست گذاری های دولت ایالات متحده، کمیته های کنگره و افسران نظامی آمریکا در امور امنیتی منطقه.

مقاله‌ها و دیدگاه‌ها

شبه‌نظامیان عراقی به مشروعیت داشتن بها می‌دهند و تلاش می‌کنند تصویری که از خود نشان می‌دهند این باشد که در چارچوب قانون عمل می‌کنند. در نتیجه برای مهار حملات کسانی که به نیابت از تهران دست به حمله می‌زنند رویکرد مبتنی بر شواهد و مدارک می‌تواند بسیار مؤثر باشد.

لویس براندیس قاضی دیوان عالی ایالات متحده عبارت «نور خورشید چنانکه می‌گویند بهترین ضدفونی‌کننده است» را سر زبان‌ها انداخت و برای شکست دادن تاکتیک‌های ابهام‌آفرینی که شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران در عراق به کار می‌برند این عبارت بی‌تردید گویا و کارآمد است. حملات راکتی به اربیل در ۱۵ فوریه (<https://www.nytimes.com/2021/02/15/world/middleeast/iraq-us-contractor-killed.html>) عملیاتی خرابکارانه و بدون دلیل بود و در آن حجم زیادی از مهمات ۱۰۷ میلی‌متری با قدرت انفجاری بالا به منطقه‌ای با تراکم جمعیتی زیاد در نزدیکی یک پایگاه آمریکایی شلیک شد. پس از آن در ۳ مارس نیروهای آمریکایی در پایگاه هوایی الاسد (<https://www.bbc.com/news/56249926>) در عراق مورد حمله قرار گرفتند. در حمله اربیل یک عراقی و یک فیلیپینی کشته و نه نفر دیگر زخمی شدند. در الاسد هم یک پیمانکار آمریکایی کشته شد. نیروهای امنیتی اقلیم کردستان دست‌کم دو نفر (<https://www.kurdistan24.net/en/story/24033-VIDEO:-Kurdistan-Region-releases-footage-of-suspect-confessing-to-erbil-rocket-attack>) از عاملان راکت‌باران اربیل را دستگیر کردند و سپس گزارش دادند که یکی از دستگیرشدگان به دست‌داشتن در حمله اعتراف کرده است. این فرد ادعا کرده که از سوی کتائب سیدالشهدا (<https://gulfnews.com/amp/world/mena/iraq-main-suspect-in-erbil-attack-arrested-1.77599565>) جذب شده است. آمریکا هفته گذشته این گروه شبه‌نظامی را به دلیل عملیات اربیل در سوریه مورد حمله قرار داد.

هر دو حمله راکتی را شبه‌نظامیان تحت حمایت ایران به شیوه‌ای ابهام‌آفرین صورت دادند یعنی یا مسئولیت حمله را یک گروه «صوری» به عهده گرفت (حمله اربیل سرایا اولیاء‌الدیم (<https://www.thenationalnews.com/mena/iraq/shadowy-militia-organisation-likely-backed-by-iran-claims-fatal-iraq-attack-on-us-base-1.1166839>)) یا هیچ گروهی به عهده نگرفت (حمله الاسد). ما این

واقعیت را می‌دانیم چرا که شبه‌نظامیان از شبکه‌های رسانه‌ای ویژه خود – مثل کانال‌های تلگرام و صفحات توئیتر در کنار برخی روش‌های دیگر – استفاده کردند تا اشاراتی به حمله پیش رو را قبل از وقوع منتشر کنند سپس وقوع حمله را با سرعت نامعمول گزارش دهند و پس از آن با انتشار جزئیات منحصر به فرد پوشش خبری مربوط به حملات را در کنترل خود بگیرند آنچه از این رویکرد دوگانه – یعنی محو کردن نقش خود در حمله در عین اشارات قوی به آن – می‌فهمیم این است که «جنگ در منطقه خاکستری» برای شبه‌نظامیان نیز دشوار است آنها از یک سو نیاز دارند از عواقب منفی حملات خود – مقابله به مثل از سوی آمریکا و سرزنش بابت مرگ غیرنظامیان بر اثر حملات – در امان بمانند از سوی دیگر می‌خواهند بابت «ایستادگی» در برابر آمریکا ناتو و سایر قدرت‌های غربی که به عراق در زمینه امنیت کمک می‌کنند وجهه و اعتبار کسب کنند

از آنجا که برقراری این موازنه فریبکارانه دشوار است شبه‌نظامیان معمولاً خطاهای زیادی مرتکب می‌شوند که می‌توان به عنوان شواهد و مدارک در اثبات ارتکاب جرم شان گردآوری کرد رهبران شبه‌نظامیان مرتباً با نمایش فرماندهی و کنترل هسته‌های بمب‌گذاری و راکت‌پراکنی و صدور فرمان توقف یا آغاز حمله به اهداف گوناگون خود را لو می‌دهند در مورد حمله به اربیل احتمالاً کتاب سیدالشهدا (<https://gulfnews.com/amp/world/mena/iraq-main-suspect-in-erbil-attack-arrested-1.77599565>) نیروی انسانی برای جابه‌جایی و شلیک راکت‌ها را فراهم کرده باشد اما قیس خزعلی که در فهرست آمریکا از افراد شناسایی شده به عنوان تروریست قرار دارد و گروه عصائب اهل الحق که آمریکا آن را نیز یک سازمان تروریستی خارجی شناخته مسئولیت حمله و بهره‌برداری تبلیغاتی از آن را برعهده گرفتند به همین دلیل است که ارگان‌های رسانه‌ای عصائب اهل الحق یعنی صابرن نیوز و گروه‌های صواب‌الکف و سرایا اولیاء‌الدین پیشتر پوشش اخبار حمله از سیزده دقیقه پیش از فرود آمدن راکت‌ها بودند

گروه‌های شبه‌نظامی نظیر کتائب حزب‌الله عصائب اهل‌الحق کتائب سیدالشهدا و حزب‌الله حرکت‌النجباء درگیر بازی در یک نقش دوگانه دیگر هم هستند: هر وقت منافعشان اقتضا کند خود را بخشی از نیروهای مسلح عراق می‌شمارند اما به کنترل دولت تن نمی‌دهند برای نمونه وقتی در ۲۵ فوریه یک پاسگاه بازرسی کتائب حزب‌الله در سوریه هدف حمله هوایی آمریکایی‌ها قرار گرفت و یکی از اعضای کتائب کشته شد شبه‌نظامیان این واقعه را حمله به نیروهای بسیج مردمی (حشد شعبی) توصیف کردند

<https://www.rudaw.net/english/middleeast/syria/01032021>) یعنی نیرویی که بازوی کمکی نیروی امنیتی عراق است و از دولت عراق حقوق می‌گیرد اما به طور کامل تحت فرماندهی (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/honored-not-contained-future-iraqs-popular-mobilization-forces>) ارتش عراق نیست با اینهمه نیروهای بسیج مردمی عراق مجاز به حضور در سوریه نیستند و اعضای کتائب حزب‌الله و سایر نیروهای شبه‌نظامی عراق در آنجا فعالیت می‌کنند این نیروها گرچه از دولت عراق حقوق کامل دریافت می‌کنند از نظر عملیاتی تحت هدایت و کنترل سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران هستند مصطفی کاظمی نخست‌وزیر عراق پس از حمله ۲۵ فوریه خاطر نشان کرد که عراقی‌هایی که در حمله هوایی آمریکا در سوریه آسیب دیدند اعضای واقعی نیروهای امنیتی عراق نبودند (<https://twitter.com/IraqiPMO/status/1367101383577583621>) . درس مهمی که می‌توان از بازی با ایران و شبه‌نظامیان نیابتی‌اش در «منطقه خاکستری» گرفت این است که به راستی نور خورشید بهترین ضدعفونی‌کننده است و ایالات متحده به خوبی قادر است که در این منطقه خاکستری بازی کند

از تابستان ۲۰۲۰ به این سو سازمان‌های اطلاعاتی عراق و اقلیم کردستان چند تن از راکت‌اندازان کتائب حزب‌الله (<https://twitter.com/Mikeknightsiraq/status/1367822842839134210>) عصائب اهل‌الحق

(<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/changing-guard-new-iraqi-militia-trends-and-responses>) و کتائب سیدالشهدا (<https://gulfnews.com/amp/world/mena/iraq-main-suspect-in-erbil-attack-arrested-1.77599565>) را به طور نمادین دستگیر کرده‌اند و هر بار این دستگیری‌ها هرچند محدود سبب ناراحتی و هراس شدید شبه‌نظامیان شده‌است در حالی که شبه‌نظامیان مورد حمایت ایران تمام تلاش خود را به کار می‌بندند تا نقش خود در حملات راکتی را پنهان و مخدوش کنند دستگیرکردن شبه‌نظامیان و افشای نقش آن‌ها در حملات راکتی توانایی‌شان برای فرار از جنگ قانون را کاهش می‌دهد تصمیم مقامات اقلیم کردستان برای دستگیری یکی از اعضای کتائب سیدالشهدا (<https://gulfnews.com/amp/world/mena/iraq-main-suspect-in-erbil-attack-arrested-1.77599565>) و انتشار اعترافات او همچنین نشان می‌دهد که شبه‌نظامیان نمی‌توانند همیشه از دست قانون فرار کنند و اگر اراده سیاسی همراه با تشویق و پشتیبانی ایالات متحده وجود داشته باشد شاید بتوان سطحی از مسئولیت‌پذیری را به گروه‌های شبه‌نظامی تحمیل کرد تا بفهمند برای انجام هر کاری اختیار تام و نامحدود ندارند علاوه بر این ربط دادن عملیات رسانه‌ای شبه‌نظامیان و گروه‌های «صوری» به سازمان‌های واقعی مانند عصائب اهل‌الحق نوعی خشم و پریشانی آشکار و قابل رؤیت بین این شبکه‌ها ایجاد می‌کند و منجر به چندپارگی آنان و ایجاد موج تازه‌ای از تلاش‌های مجذانه اما در نهایت بی‌حاصل برای ایجاد گروه‌های ناشناس جدید می‌شود

افشای پرواز پهپادهای کتائب حزب‌الله از خاک عراق (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/drones-over-riyadh>)

[unpacking-iran-threat-networks-tactics](#)) در حمله به عربستان سعودی در می ۲۰۱۹ سپتامبر ۲۰۱۹ و ژانویه ۲۰۲۱ به اختلافات و بی‌اعتمادی بین کتائب حزب‌الله و دولت عراق دامن زد. برجسته شدن نقش کتائب حزب‌الله در کنترل فرودگاه بغداد (<https://www.nytimes.com/2020/07/29/magazine/iraq-corruption.html>) منجر به خاتمه یافتن نقش آنان در آنجا شد. افشای فساد شبه‌نظامیان در بزرگترین بندر عراق ام‌القصر به پاکسازی کلی مقامات بندر و تخلیه نیروهای نظامی (<https://www.al-monitor.com/pulse/originals/2021/01/iraq-basra-port-umm-qasr-corruption.html>) از آنجا منجر شد.

شبه‌نظامیان عراقی مورد حمایت ایران به مشروعیت داشتن بها می‌دهند و تلاش می‌کنند تصویری که از خود ارائه می‌دهند این باشد که در چارچوب قانون عمل می‌کنند. آنها از این‌که بخشی رسمی از نیروهای امنیتی عراق باشند خشنودند اما فاقد نظم و انضباط کافی برای پیروی از قانون اساسی و سایر قوانین عراق هستند. گام‌های بعدی در مسیر افشاگری فراهم‌آوردن شواهد بیشتر از دخیل بودن شبه‌نظامیان در اقدامات مجرمانه و ارائه این شواهد به مردم عراق جهت حمایت از پیگیری‌های حقوقی در دعاوی مدنی و کیفری (<https://www.washingtoninstitute.org/policy-analysis/attributing-erbil-attack-role-open-source-monitoring>) علیه آنهاست. ایالات متحده باید از بازگشت به چندجانبه‌گرایی برای تشویق اروپایی‌ها و کشورهای حوزه خلیج‌فارس جهت وضع قانونی مثل قانون جهانی مگنیستکی در حمایت از حقوق بشر و تحریم‌های مبارزه با فساد استفاده کند. چنین کاری تاثیر این تلاش‌ها را به درجات زیادی افزایش خواهد داد.

مایکل ناپتز هموند برنستاین در انستیتو واشنگتن است. این مقاله نخستین بار در وب سایت شورای پاسخ به بحران (<https://www.crcouncil.org/post/why-iran-s-proxies-fear-evidence>) منتشر شده است.

RECOMMENDED

BRIEF ANALYSIS

Targeting the Islamic State: Jihadist Military Threats and the U.S. Response

February 16, 2022, starting at 12:00 p.m. EST (1700 GMT)

Ido Levy ,
Craig Whiteside

(/policy-analysis/targeting-islamic-state-jihadist-military-threats-and-us-response)

تحلیل کوتاه

(fa/policy-analysis/ayran-mrdm-khwd-ra-amadh-myknd-wly-fla-nh-bray-sazsh-hsthay/)

BRIEF ANALYSIS

Challenges to Taliban Rule and Potential Impacts for the Region

۹ فوریه ۲۰۲۲

Mohamed Mokhtar Qandil

(/policy-analysis/challenges-taliban-rule-and-potential-impacts-region)

TOPICS

(fa/policy-analysis/trwrysm/) تروریسم

(fa/policy-analysis/nzamy-w-amnyty/) نظامی و امنیتی

REGIONS & COUNTRIES

(fa/policy-analysis/raq/) عراق

(fa/policy-analysis/ayran/) ایران